Mari Nasser
17.11.2021

Valtiovarainvaliokunta
Verojaosto

Lausunnon aihe: Hallituksen esitys eduskunnalle energiaverotusta koskevan lainsäädännön muuttamiseksi
Viite: HE 212/2021 vp

Energiateollisuus ry:n lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle energiaverotusta koskevan lainsäädännön muuttamiseksi

Energiateollisuus ry (ET) kiittää lausuntopyynnöstä ja toteaa lausunnossaan seuraavaa:

Biokaasun säilyminen verottomana lämmitys- ja työkonekäytössä kannatettavaa

Budjettiriihessä päätettiin säilyttää biokaasu lämmitys- ja työkonekäytössä verottomana tulevaisuudessakin. Aiemmin lausuntokierroksella olleessa hallituksen esitysluonnoksessa verottomuuteen oli tehty poikkeus siirtoverkkojen osalta. Tämä ratkaisu olisi heikentänyt biokaasun toimintaedellytyksiä sekä asettanut siirtoverkon alueella ja sen ulkopuolella olevat käyttäjät eriarvoiseen asemaan. Energiateollisuus on ilahtunut siitä, että lausuntopalaute on huomioitu, ja kestävä biokaasu on säilymässä verottomana jatkossakin – myös siirtoverkossa.

Epäselväksi kuitenkin jää, miksi lämmityskäytössä käytetyn kestävän biokaasun verottomuudesta huolimatta yhdistetyssä sähkön ja lämmön tuotannossa myös kestävälle biokaasulle on erillisessä verotaulukossa (verotaulukko 3 yhdistetty sähkön ja lämmön tuotanto) esitetty alimman tason energiasisältöveroa. Ottaen huomioon yhdistetyn tuotannon korkeamman hyötysuhteen, vaikuttaa ratkaisu erikoiselta.

Verottomuuden säilymisen edellytyksenä on, että sille saadaan tarvittava EU-lainsäädännön mukainen valtiontukihyväksyntä. Energiateollisuuden mielestä on tärkeää, että notifikaatioprosessi hoidetaan huolella, mutta mahdollisimman ripeästi.

Sähkön valmisteveron muutosesitykset erittäin kannatettavia – toimeenpanon aikataulu herättää vielä huolta

Energiateollisuus ry kannattaa nyt ehdotettua lämpöpumppujen ja sähkökattiloiden käyttämän sähkön siirtämistä sähköveroluokkaan II. Muutos on erittäin tärkeä ja edistää kaukolämmön tuotannon siirtymistä kohti polttoon perustumatonta hiilineutraalia tuotantoa. Lain voimaantuloon liittyen esitämme myös toiveen siitä, että EU-hyväksynnän osalta tehtäisiin kaikki mahdollinen, jotta myös sähköveron muutoksen osalta laki voisi tulla voimaan heti vuoden 2022 alusta lähtien. Veromuutoksella on tärkeä rooli kaukolämpöyhtiöiden investointipäätöksissä ja hankkeiden käynnistämisessä. Lausunnossamme esitämme

Energiateollisuus ry
Eteläranta 10, 00130 Helsinki
www.energia.fi

eräitä tarkentavia ja mahdollisesti esitystä hieman laajentavia muokkauksia. Olennaista olisi kuitenkin, että EU-hyväksynnän aikataulua ei tässä vaiheessa mahdollisesti tehtävillä muutoksilla viivästytettäisi.

Lakiesityksen vaikutusten kuvauksessa ehkä turhan pienelle painoarvolle jää se, että nyt esitetty sähköveron muutos ei tähtää vain hiilidioksidin päästövähennyksiin, vaan myös vaihtoehtoon polttamiselle. On erittäin tärkeää, että biomassan käytön rinnalle saadaan toinen laajasti käyttöön otettava ja tuotannoltaan joustava teknologia. Ratkaisuilla mahdollistetaan uusien merkittävien hukkalämpöhankkeiden toteuttaminen. Laki on muotoiltu hyvin siten, että sähköön perustuva lämmöntuotanto on mahdollista rakentaa joustavaksi ja yhdistää varastointiratkaisuihin. Näin haitallista riippuvuutta sähkön saatavuudesta ei muodostu, vaan tuotannossa voidaan hyödyntää ne ajat, kun sähköä on kaikilla saatavilla edullisesti ja riittävästi

Tarkentavia kommentteja lakiin ja lain perusteluihin

Lämpöpumppujen ja geotermisen lämmön tuotantolaitteistojen laitekokokonaisuutta voisi harkita tarkennettavaksi lain perusteluissa siten, että tavoite lisätä ylijäämä- ja ympäristön lämpöjen hyödyntämistä toteutuu maksimaalisesti. Laitekokonaisuuden tulisi sisältää kaikki sellaiset kiertovesipumput, joita väistämättä tarvitaan tällaisen lämmön siirtämiseksi lämmönlähteestä tuotantolaitteistolle ja siitä eteenpäin kaukolämpöverkkoon hyödynnettäväksi.

Ehdotamme harkittavaksi myös sähkökattilan määritelmän muokkaamista nyt esitettyä teknologianeutraalimmaksi. Näin siihen sisältyisi myös nyt jo kehitysasteella ja pilotoinnissa olevat uudet varastointiratkaisut, jolloin määritelmä ei rajaisi uusien innovaatioiden käyttöönottoa.

Syvän geotermisen lämmön hyödyntämistä selvitetään ja pilotoidaan jo useamman kaukolämpöyhtiön alueella. Kun energiakaivo porataan riittävän syvälle, sieltä saatava lämpö on riittävään kuumaa suoraan kaukolämpöverkossa hyödynnettäväksi, erillistä lämpöpumppua ei tarvita. Jos myös tällaisten ratkaisuiden kiertovesipumput haluttaisiin sisällyttää alempaan veroluokkaan, myös geotermisen lämmön kiertovesipumpun määritelmää tulisi muokata.

Yksityiskohtaisia muutosesityksiä

Ehdotamme pykälän 2 kohtiin 5 h) ja 5 j) seuraavia lisäyksiä, jotka täsmentävät määritelmiä:

5 h) sähkökattilalla sähköenergiaa lämmönlähteenä käyttävää astiaa, jossa lämmitetään nestettä tai kaasua TAI MUUTA LÄMPÖÄ VARASTOIVAA MATERIAALIA.

5 j) geotermisen lämmön kiertovesipumpulla geotermisen lämmön tuotantolaitteistossa olevaa kiertovesipumppua, jota käytetään siirtämään lämmönlähteestä lämpöä veteen sitoutuneena lämpöpumpun höyrystimelle TAI MUULLE TUOTANTOLAITTEELLE;

Lisätietoja:
Mari Nasser, mari.nasser@energia.fi, 050 342 7912
Mirja Tiitinen, mirja.tiitinen@energia.fi, 050 434 6994